

*Blago mužu žene čestite
jer je dvostruk broj dana njegovih.
Čestita žena radost je mužu svojem,
on će godine svojeg života
proživjeti u miru.*

*Žene, Knjiga Sirahova, Biblija,
izd. Stvarnosti, Zagreb, 1969, str. 686/26.*

ISSN 1331-3703

Zagreb, lipanj 2012. • Godina XVIII. • Broj 189

• Cijena: 5,00 kn

Izgradnja civilnog društva u odnosu na našu svagdašnjicu

Umjesto da u teškom vremenu za naše gospodarstvo prevlada u našem društvu načelo solidarnosti među ljudima, osobito u odnosu prema starijim osobama, pojedini obnašatelji vlasti kao da posebno iznalaze načine kako bi ozakonjenjem što niže najniže mirovine osobama treće dobi zagorčili život.

Imati viziju izgradnje civilnog društva utemeljenog na socijalnoj pravdi i vladavini prava u kome bi čovjeku, po načelu generacijske solidarnosti, nakon četrdesetgodišnjeg radnog vijeka bili zajamčeni bezbrižni dani treće dobi, a doživjeti siromaštvo kakvo je nanoseno umirovljenicima koji su mirovinu stekli radom — prava je nepravda. I to ne samo zbog administrativno višekratno drastično umanjivanih najnižih mirovina zasluženih radom i uplatama mirovinskih doprinosa nego i zato što se na drugoj strani oblikovao sustav povlastica namijenjen onima koji su se kao članovi političkih stranaka u vrijeme raspada prethodnog sustava vlasti različitim kombinatorikom vješto domogli unosnih vladateljskih fotelja. Pa ni sada, poslije parlamentarnih izbora održanih 4. prosinca 2011. godine, nakon predizborno obećanog ukinuća takvih mirovina, zastupničke su mirovine ukinute samo za buduće korisnike, a ostale su onima kojima su dodijeljene do određenog datuma. Kad su mnogi građani pomislili kako su ukinućem povlaštenih mirovina započele toliko najavljivane nužne društvene i gospodarske promjene koje bi uskoro mogle dati osjetne pozitivne rezultate u ostvarivanju socijalne pravde u našoj državi da se iz

**U ovome broju:
info.HZMO-a
Vodič HZZO-a
od 5. do 10. str.**

državnog proračuna ne troši više od zarađenog, morali su priznati da takvom odredbom nije ukinuta uočena nepravda pa se već čuju neki novi prijedlozi za ustanovljenje novih oblika povlaštenih mirovina koje čak ne bi ovisile ni o uplatama za mirovinsko osiguranje, npr. vrhunskim sportašima ili kakvim drugim izvanserijskim pojedincima za njihova dostignuća.

Nastavak na 2. str. →

Članovi SUH-a Osječko-baranjske županije na 6. sportskim susretima i natjecanjima (više na 3. str.)

Nastavak s 1. str.

Naravno da nadareni pojedinci, stvaratelji koji svojim djelom doprinose općem napretku države i naroda, zaslužuju priznanje, ali za to postoji sustav nagrađivanja i dodjele odličja, a nikako povlaštena mirovina koja se od njezina ustanovljenja u demokratskom društvu isplaćuje svima pod jednakim uvjetima i ne daje se apanaža ili renta. I najmanju povlasticu kojom se narušava mirovinski sustav, osobito ako se njome remeti jednakost ljudi pred zakonom, doživljava narod kao veliku nepravdu jer se na takav način stvaraju građani drugog reda čime se onemogućuje izgradnja socijalne države kakva je utvrđena i zajamčena našim Ustavom i programom borbe protiv siromaštva. Umjesto da se raspravlja o povećanju postojeće vrlo snižene najniže mirovine kojom nije moguće pokriti ni osnovne troškove čovjekova egzistencijalnog minimuma i o očuvanju radničkih prava dostignutih kolektivnim ugovorima, vlast bi u iznalaženju rješenja za punjenje državnog proračuna financijska sredstva mogla priskrbiti eksproprijacijom opljačkane imovine nekadašnjeg društvenog vlasništva čime bi ujedno ispravila veliku nepravdu učinjenu u procesu pretvorbe i privatizacije koju je

obećala revidirati. (Na mnogim se sudskim raspravama koje se u nas vode čuju i iskazi o pronevjerama golemih svota novca i njihovim protuzakonitim transakcijama.)

Umjesto umanjivanja mirovina i plaća zaposlenicima prednost treba dati mjerama kojima bi se povećale mirovine i plaće, što bi jedino bilo humano.

Mirovine bi hitno trebalo povećati tako da njihov prosjek u prvo vrijeme dostigne bar 60% prosječne plaće u državi. I dok naši zapadni i sjeverni susjedi unapređuju svoje društvene i gospodarske odnose kako bi njihovi državljani, radnici i umirovljenici, postigli što viši životni standard, kupovna moć hrvatskih umirovljenika svakodnevno pada jer poskupljuju osnovne životne namirnice te električna struja i plin kao energenti bez kojih se ne može zamisliti civilizacijski doseg u suvremenom kućanstvu evropskog 21. stoljeća. A novih investicija nema, nezaposlenost se ne smanjuje, nelikvidnost je sve veća. Gospodarski analitičari bilježe pad BDP-a, usporevanje gospodarske aktivnosti i nastavak recesije u koju je naše gospodarstvo upalo prije četiri godine i nije još izašlo. A i kako bi, kad o rješavanju ove problematike postoje mnoge nepoznanice glede mogućnosti oporavka i razvitka našeg gospodarstva. Tek blagi oporavak, kažu, može se očekivati u 2013. godini, ali pod uvjetom da se otklone neizvjesnosti, bolje reći uočene nesigurnosti, koje se odnose na brzinu i izvedivost strukturalnih reformi te ostvarenje planirane fiskalne konsolidacije jer nedostatak novca, kao ekvivalenta robne vrijednosti, redovito dodatno ugrožava realnu potrošnju stanovništva (pogotovo onoga siromašnog) posebno zbog porasta stope PDV-a i nedostatnog rasta investicija, a to onda ima negativne posljedice na vanjskotrgovinsku razmjenu i pada izvoza i uvoza. Umjesto osjetnog povećanja zaposlenih, stopa nezaposlenosti mogla bi, kako predviđaju analitičari, na razini godišnjeg prosjeka biti veća (i iznositi 18,3%) od prošlogodišnje (koja je iznosila 17,8%). To, naravno, nije dostatno za oporavak našega gospodarstva i rast životnog standarda pučanstva, osobito starijih osoba koje isključivo ovise o ispodprosječnim mirovinskim primanjima.

I umjesto da u teškom vremenu za naše gospodarstvo, kad bi trebalo da u društvu prevladava načelo solidarnosti među ljudima i pružanje svekolike pomoći siromašnima i ugroženima, kako se to čini u najvećem broju zapadnoeuropskih država, gdje se bolje stojeći pojedinci i skupine natječu u iskazivanju što većeg poštovanja prema svojim starijim sugrađanima ističući kako se starije osobe ne smiju smatrati teretom za društvo jer su one ukras života, dotle kod nas obnašatelji državne vlasti iznalaze različite načine da se umirovljenicima zagorči život u trećoj dobi i ozakoni život u posvemašnom siromaštvu. Takav odnos prema starijima ne može, naravno, biti put kojim se stvara ozračje za uspostavu međugeneracijskog sklada kao temelja civilizacije ljubavi u suvremenom društvu, ali to je naša zbilja na koju zapinje svaki napredak.

A zov narodu da još jednom dade povjerenje izabranoj vlasti, ma koliko bio dojmljiv te domoljubno i socijalno obojen, ne može se, bez vidnih rezultata ponavljati u beskonačnost. Jednom bi već narod trebao osjetiti i opipati rezultate kakve mu obećavaju pojedinci na izborima. Jer dostojanstvo osoba treće dobi ne iskazuje se i ne čuva jedino obećanjima ma kako ona bila sročena.

Nikola Kustić

Aforistički kutak

Društvo nam se razvija naziru se klase: mafija se bogati, osiromašuju mase.

Budžesku potrošnju smanjiti je bitno i vladinu naredbu izvršiti hitno.

To se pak ne odnosi na upravljačku elitu i svagda joj vjernu klijentelsku svitu.

Dužnosnici visoki moraju se štititi, ali se ne smiju preobilno mititi.

Sudovi tad imaju pune ruke posla, pravedna je presuda uvijek dobro došla.

U civilnom društvu nema iznimaka – nitko nema pravo živjeti alamaka.

U ovome broju čitajte:

- *
6. sportsko-rekreativni susreti članova SUH-a Osječko-baranjske županije održani su u Osijeku str. 3
- *
Žurna promjena izbornog zakona ključ je izlaska iz krize str. 4
- *
Potrebe i mogućnosti psihološke skrbi o starijim osobama str. 11
- *
Iz naših podružnica str. 12 i 13
- *
Iz Tajništva SUH-a str. 14 i 15

Izdavač: Sindikat umirovljenika Hrvatske za izdavača:
v. d. predsjednice: Jasna A. Petrović
tajnica: Zlata Toplak
glavni urednik: Nikola Kustić
pomoć. glavnog urednika: Biserka Budigam
tehnički poslovi, distribucija: Ante Efendić
Adresa Uredništva: Zagreb, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2, tel. i faks: 01/46 55 146, e-mail: suh@zg.t-com.hr
Priprema i tisak: Durieux d.o.o., Zagreb, Šulekova 23, tel. 2300-337, e-mail: graficka@durieux.hr
Temeljem mišljenja Ministarstva kulture Republike Hrvatske br. 532-03-01/7-96-01 od 20. 2. 1996. SUH je, kao proizvod iz članka 18. točka 13. Zakona o porezu na promet, oslobođen obveze plaćanja poreza na promet.

Predsjedništvo Glavnog odbora SUH-a svojim zaključkom od 13. siječnja 2005. utvrdilo je cijenu glasila SUH: za pojedini broj 5,00 kn i za godišnju pretplatu 40,00 kn.

Predsjedništvo Glavnog odbora Sindikata umirovljenika Hrvatske na sjednici 26. veljače 2009. imenovalo je Uredništvo glasila SUH u sastavu: Milica Čavkić, dr. Drago Droždjek, Vladimir Buršić, mr. Damir Jukica, Ivan Crnković, Mato Obradović, Ivan Sršen, Biserka Budigam i Nikola Kustić.

PIŠITE za SUH, za svoje glasilo! Svoje priloge pošaljite najkasnije do prvoga dana u mjesecu u kojem glasilo izlazi (u drugoj polovini mjeseca) na adresu: Sindikat umirovljenika Hrvatske, Trg kralja Petra Krešimira IV. br. 2, 10000 Zagreb ili e-mailom: suh@zg.t-com.hr. Priloge pišite kompjutorom ili pisaćim strojem i u proredu. Uz prilog navedite svoje ime i prezime, a ako ne želite da ga objavimo, uvažit ćemo vaš zahtjev. Anonimne priloge ne objavljujemo. Rukopise i fotografije (slike) ne vraćamo.

Mato Obradović, povjerenik Županijskog povjereništva SUH-a u Osječko-baranjskoj županiji

6. sportsko — rekreativni susreti članova SUH-a Osječko-baranjske županije održani u Osijeku

U nedjelju 3. lipnja 2012. godine u organizaciji Sindikata umirovljenika Hrvatske — Udruge SUH Osijek uspješno su u hotelu Mursa u Osijeku organizirani 6. jubilarni Sportsko rekreativni susret umirovljenika Osječko-baranjske županije.

Pokrovitelj ovih 6. sportsko-rekreativnih susreta bila je Osječko-baranjska županija, a potporu nam je dao i Grad Osijek.

Na susrete su došli uvaženi gosti župan Osječko-baranjske županije **Vladimir Šišljagić**, dr. sc., gradonačelnik grada Osijeka **Krešimir Bubalo**, v.d. predsjednica SUH-a **Jasna Petrović**, predsjednik Nadzornog odbora SUH-a **Branko Jalšovec**, predsjednik Županijske organizacije HSU-a **Ivica Kozina**, v.d. pročelnika Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo **Romano Kristić**, predsjednik Gradske četvrti Tvrđa **Davor Slivka** i povjerenica SUH-a Brodsko posavske županije **Jasenska Rem**.

Nakon intoniranja nacionalne himne povjerenik SUH-a Osječko-baranjske županije **Mato Obradović** pozdravio je sve goste i učesnike susreta i posebno naglasio važnost sportskog duha kod umirovljenika te svim natjecateljima zaželio puno sportskih uspjeha i ugodan boravak u našem lijepom i ponosnom gradu Osijeku.

Jasna Petrović v.d. predsjednica SUH-a je pozdravila i upoznala sve učesnike s aktivnostima, stajalištima SUH-a, kao i najvažnijim zadacima koji bi trebali poboljšati položaj i stanje umirovljenika koji su mirovine ostvarili radom.

U ime grada Osijeka gradonačelnik Krešimir Bubalo pozdravio je sve prisutne i zaželio još puno aktivnosti kako SUH-a tako i umirovljenika grada Osijeka.

Pokrovitelj susreta župan Osječko-baranjske županije Vladimir Šišljagić dr. sc. je izrazio zadovoljstvo što uspješno organiziramo naše susrete i time pomažemo umirovljenicima u boljem i kvalitetnijem životu u trećoj životnoj dobi, uz obećanje da će ih i dalje županija podupirati.

Nakon ovih ohrabrujućih riječi župan je proglasio 6. sportsko-rekreativne susrete SUH-a Osječko-baranjske županije otvorenim.

Udruga Sindikata umirovljenika Hrvatske Osijek je županu, gradonačelniku, v.d. predsjednici SUH-a, predsjedniku županijske organizacije HSU-a, v.d. pročelniku Upravnog odjela za socijalnu skrb i zdravstvo i predsjedniku Gradske četvrti Tvrđa u kojoj mi inače kao udruga radimo, dodijelila je Zahvalnice u znak zahvale za pomoć i suradnju u radu SUH-a.

U Osijek je stiglo sveukupno 145 umirovljenika i njihovih gostiju, a od toga čak 125 umirovljenika natjecatelja u belotu, pikadu (muškarci i žene) i šahu, nažalost za veći broj učesnika nemamo financijska sredstva pa moramo za sada biti zadovoljni i ovolikim brojem sudionika.

Po starom slavonskom običaju, sve učesnike je dočekalo piće dobrodošlice i tople kifle koje su ispekle vrijedne članice Udruge SUH-a Osijek.

Svoje prijave na natjecanje prijavile su Podružnice SUH-a iz Gorjana, Vuke, Strizivojne, Donjeg Miholjca, Đakova i Udruge umirovljenika SUH-a iz Osijeka.

Organizator 6. sportsko-rekreativnih susreta umirovljenika OBŽ Udruga SUH-a Osijek je pripremila čak 14 športskih pehara i 45 sportskih medalja za najbolje u šahu, pikadu i belotu.

Financijsku pomoć u organizaciji uz sredstva Udruge SUH Osijek, pružila je Osječko-baranjska županija kao pokrovitelj susreta, Grad Osijek i kao do sada Županijsko povjereništvo SUH-a Osječko-baranjske županije.

Pobjednici su svi umirovljenici koji su se natjecali, ali ipak najbolji su bili:

Belot: 1. mjesto Strizivojna 2., 2. mjesto Đakovo 3., i 3. mjesto Donji Miholjac 1.

Pikado žene: 1. mjesto Osijek 1., 2. mjesto mjesto Osijek 2., i 3. mjesto Donji Miholjac

Najbolji rezultat u pikadu postigla je **Veronika Kozary** iz Osijeka.

Pikado muški: 1. mjesto Vuka 1., 2. mjesto Strizivojna i 3. mjesto Donji Miholjac

Najbolji rezultat u pikadu je postigao **Željko Guljašević** iz Strizivojne

Šah: 1. mjesto Strizivojna, 2. mjesto Osijek 1., i 3. mjesto Osijek 2.

Posebnu zahvalu zaslužuju svi natjecatelji, kao i domaćin i organizator susreta Udruga SUH-a Osijek koja je puno truda i zalaganja uložila da bi se gosti u našem gradu što ugodnije osjećali. Zahvalu upućujemo Županiji osječko-baranjskoj, Gradu Osijeku, te vrijednom i ugodnom osoblju hotela Mursa Osijek.

6. sportsko-rekreativni susreti Sindikata umirovljenika Osječko-baranjske županije završili su svečanom večerom i druženjem umirovljenika uz glazbu.

Sljedeći 7. sportsko-rekreativni susreti 2013. godine održat će se u organizaciji Podružnice SUH-a iz Donjeg Miholjca.

Piše: mr. sc. **Damir Jukica**, predsjednik SUH-ova Odbora za gospodarstvo

Žurna promjena izbornog zakona ključ je izlaska iz krize

Svakodnevno iz novina možemo doznati nove primjere besramnog rasipništva prethodnih Vlada, zahvaljujući kojima je, primjerice, u državnom poduzeću »Hrvatske šume« od 8.800 zaposlenih samo 1.700 šumara, za lišće i korijene službeno je zaduženo 38 savjetnika s plaćama od po 8.500 kn, vozni park broji više od 1.500 Audija, Toyota i Škoda, na tri uzaludne studije o smanjenju broja zaposlenih potrošeno je 6 milijuna kuna itd. Da je tako samo u »Hrvatskim šumama«, bilo bi super, ali slično je u brojnim državnim i javnim poduzećima. Dojučerašnje čelne političare nitko zbog toga ne procesurira jer, kao što i sami kažu, »sve je bilo po zakonu« i time, riječnikom Sinjske alke, pogađaju »u sridu«. Punih 20 godina, naime, ova je zemlja izložena legaliziranoj pljački, za koju je, logično, najodgovornija većina dosadašnjih saborskih zastupnika, pa bi, da je nove pravednosti i na djelu, drže neki, svi oni, umjesto u privilegiranim plaćama i mirovinama, trebali »uživati« u suncu obnovljenog Golog otoka s tim da prethodno, zajedno sa svojim izvansaborskim »kooperatntima«, u državni proračun obvezatno — i to s kamatama — vrate svaku kunu i lipu opljačkanog plijena i, kako znaju i umiju, razmjerno nadoknade uništenu državnu imovinu. Svi ti strašni primjeri zorno potvrđuju potpunu opravdanost prošlogodišnje inicijative Sindikata umirovljenika Hrvatske (SUH), poslana predsjednicima Republike, Hrvatskog sabora i svih zastupničkih klubova, da se hitno promjeni izborni zakon kako bi građani na parlamentarnim izborima mogli birati svoje, a ne, i dalje, zastupnike predsjednika političkih stranaka, kojima, *de facto*, jedinima polažu račune za svoj rad i — nerad. Nedavno smo mogli vidjeti kako, primjerice, saborski zastupnik HDZ-a **Tomislav Ivić** trpi salve moralizatorskih kritika jer je odmah nakon prvog kruga izbora za novog predsjednika HDZ-a, čim je doznao da **Jadranka Kosor** nije ušla u drugi krug, »izdajnički« prebjegao u tabor izbornog favorita **Tomislava Karamarka**. Kao što je duhovita politička analitičarka **Tanja Torbarina** zaključila da se na Sinjskoj alci već i konji stide koliko se organizatori i sudionici ove priredbe klanjaju pred predstavnicima svih državnih vlasti, slično se može reći i za odnos većine saborskih zastupnika prema šefovima svojih političkih stranaka jer je većina zastupnika na to naprosto »osuđena«. Što drugo, objektivno govoreći, jednom **Tomislavu Iviću**, po zanimanju nastavniku obrane i zaštite, kao i njegovim saborskim kolegama s takvim, tržišno gotovo bezvrijednim, diplomama, preostaje do podanički služiti svojim aktualnim stranačkim šefovima? Samo na taj način oni u društvu mogu postati i ostati »netko i nešto« i time sebi i članovima svojih obitelji omogućiti bolji život. Jer ako bi se danas u Hrvatskom saboru, umjesto za interese predsjednika svojih stranaka, »disidentski« borili za građane koje predstavljaju, za opće dobro, za zakone koji bi Hrvatskoj omogućili gospodarski, socijalni i drugi razvitak, već na sljedećim ih izbornim listama njihovih stranaka više — ne bi bilo. Te njihove obiteljske i osobne karijere i sudbine od sporedne su važnosti. Prava se šteta i tragedija odvija na razini države i društva. Za razliku od bivše SFRJ, koja je službeno nazivana, a i bila je, »zemlja u razvoju«, »samostalna i neovisna« Republika Hrvatska zemlja je bez razvoja — a neki kažu i zemlja kojoj

je gospodarski, a time i svaki drugi, razvoj zabranjen, zemlja osuđena postati kolonijom drugih država i transnacionalnih kompanija, a da se taj za nas najcrnji scenarij ne bi »uspješno« odigrao do kraja, od presudne je važnosti da zastupnici u Hrvatskom saboru ni desničara **Zlatka Viteza** ni lijevičara **Željka Jovanovića** više ne asociraju na — košinjac. Kada bi se hrvatski izborni zakon promijenio, tj. demokratizirao, odmah bi nastupila velika pozitivna promjena: saborski bi zastupnici znali da im budući mandat ovisi o njihovom sadašnjem radu i ocjenama koje će im dati građani, a stranački se šefovi više ne bi okruživali najodanijim i najbezličnijim, već najstručnijim, najpoštenijim i najuglednijim članovima svojih stranaka, pa i takvim nestranačkim kandidatima. Otvaranje vrata objektivnim vrijednostima u Hrvatskom saboru, otvorilo bi im vrata i na svim drugim područjima rada i života. Podobnost bi jednom za uvijek ustuknula pred znanjem, poštenjem i radom. Građani bi štitili svoje i društvene interese birajući najbolje među sobom, a ne birajući manje između dva zla. Mogli bismo i mi, u SUH-u, svaki dan kukati nad sudbinom sadašnjih i, pogotovo, budućih hrvatskih umirovljenika, mogli bismo se pridružiti i zgražavanju nad novim i novim »biserima« i »kosturima iz ormara« **Sanaderova**, dojma sam da ga se može tako okarakterizirati, banditskog režima i kritiziranju aktualne hrvatske Vlade, ali sve dok se ne promijeni izborni zakon, taj temeljni uzrok većine nagomilanih društvenih problema, ni gospodarski ni mirovinski ni svi drugi društveni trendovi neće svoje alarmantno negativne predznake početi bitno mijenjati u pozitivne. BDP nam je, podsjetimo se, u prvom kvartalu pao za 1,3 %, industrijska proizvodnja za 5,3 %, izvoz za 5,2 %, zaposlenih je 2,3 % manje, ukupno je zaduženje povećano za dodatnih 2,5 milijarde eura, a i najsklonija nam je bonitetska agencija, »Moody's«, korigirala prognozu iz »stabilne« u »negativnu«. A da bismo shvatili i predstavili bit problema, dovoljno je povezati istodobno objavljeno najozbiljnije upozorenje premijera **Milanovića** »Ljudi, na 'knap' smo, nemamo novca!«; ocjenu švicarskih ocjenjivača globalne konkurentnosti da je »Hrvatska u gospodarskom ponoru jer su je vodile nestručne i nesposobne Vlade«; zatim zaključak »brutalno izravnog« ministra financija **Slavka Linića** da »propadamo zbog našeg neznanja« (»Jutarnji list«, 3.5.2012.) i, na kraju, na Facebooku objavljeni vic novopečenog saborskog zastupnika i glavnog tajnika HDZ-a **Milijana Brkića** o **Anti** iz Imotskog koji zove »u Sabor RH«: — »Halo, ovdje Ante iz Imotskog, je li to Sabor RH?« — »Je, gospodine, a što želite?« — »Hoću postati član Sabora, što mi za to treba?« — »Jesi ti čovječe blesav???« — »Jesam, je li treba još nešto?«

I prvi čovjek državnih financija i »desna ruka« novog čelnika oporbe, svatko na svoj način, upozoravaju, dakle, na kadrovske deficite koji se u našoj državnoj, lokalnoj i javnoj upravi postali — pravilo, da ne kažem i zakonitost. Da bi se to počelo mijenjati na bolje, najprije treba promijeniti izborni zakon jer — »riba se čisti od glave«. A ako to opet službeno ne predloži SUH, neće, bojim se, nitko drugi. Ovoga nam puta barem nitko od za to mjerodavnih neće moći diplomatski odgovoriti kako je taj naš prijedlog »vrlo zanimljiv, vjerojatno i vrlo dobar, ali, eto, nažalost, u izbornoj godini izborni zakon nije demokratski mijenjati«.

hztb HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

info.HZMO

PRIOLOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE - SUH

Zagreb, lipnja 2012. godina - str. 3

ODRŽANA 48. SJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

Na 48. sjednici, održanoj 18. svibnja 2012., Upravno vijeće donijelo je, između ostaloga, Program rada Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2012. godinu, te je usvojilo Izvješće o financijskom poslovanju Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje za 2011. godinu.

Oba dokumenta u cijelosti su objavljena na internetskoj stranici Zavoda, u rubrici "Dokumenti".

IZ PROGRAMA RADA HRVATSKOG ZAVODA ZA MIROVINSKO OSIGURANJE ZA 2012.

Programom rada Zavoda u 2012. utvrđeni su ciljevi definirani u poslovnim procesima u ključnim područjima rada:

1. Provedba mirovinskog osiguranja i doplatka za djecu
2. Rješavanje o pravima osiguranika
3. Unapređenje rada i poslovanja Zavoda
4. Pravni poslovi i normativna djelatnost u mjerodavnosti Zavoda
5. Kadrovska politika i ljudski potencijali
6. Ekonomsko-financijsko poslovanje Zavoda i financijsko upravljanje
7. Kontrola, nadzor i unutarnja revizija

8. Gospodarenje i upravljanje imovinom Zavoda

9. Informatički sustav Zavoda

10. Javnost rada Zavoda

11. Suradnja s tijelima državne uprave, ustanovama i drugim institucijama.

Provedba Zakona o mirovinskom osiguranju

Uz redovite poslove vezane uz provedbu Zakona o mirovinskom osiguranju, tijekom 2012. godine planira se daljnji rad na projektu određivanja osnovne mirovina, na temelju odredbi čl. 83. do 85. Zakona o mirovinskom osiguranju koje utvrđuju da se osiguranicima koji su osigurani na osnovi individualne kapitalizirane štednje mirovina određuje kao osnovna mirovina.

Provedba Zakona o doplatku za djecu

U provedbi Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 94/01, 138/08, 107/07., 37/08. i 51/11.) obaviti će se prevodenje doplatka za djecu počevši od 1. ožujka 2012., izraditi automatska rješenja o prevodenju, izraditi nove i prilagoditi postojeće transakcije u Banci podataka doplatka za djecu (BPDD) te izraditi provedbene upute.

Provedba međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju

U 2012. godini očekuju se razgovori tijela za vezu s područja mirovinskog osiguranja, i to s Bugarskom, Bosnom i Hercegovinom, Mađarskom, Makedonijom, Italijom, Crnom Gorom, Srbijom i Slovenijom, te razgovori s osiguranicima i korisnicima mirovina o primjeni ugovora o socijalnom osiguranju s Austrijom, Njemačkom, Srbijom, Slovenijom i Italijom.

RAZGOVORI S PREDSTAVNICIMA FRANCUSKOG MIROVINSKOG OSIGURANJA

Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje i nositelj mirovinskog i invalidskog osiguranja u Francuskoj (Caisse d'Assurance Retraite Française de la région Centre) organiziraju dvodnevno mirovinsko savjetovanje za osiguranike koji su bili zaposleni i osigurani u Francuskoj.

Cilj ovoga savjetovanja je rješavanje pojedinačnih problema vezanih uz ostvarivanje prava iz francuskog mirovinskog i invalidskog osiguranja.

Savjetovanje će se održati 12. i 13. lipnja 2012. u 9.00 sati, u Središnjoj službi HZMO-a u Zagrebu, Mihanovićeva 3, dverana A na II. katu.

ODRŽANI RAZGOVORI S PREDSTAVNICIMA SLOVENSKOG MIROVINSKOG OSIGURANJA

Razgovori s nositeljem slovenskog mirovinskog osiguranja održani su 21. svibnja 2012. u Područnoj službi HZMO-a u Varaždinu, te 22. svibnja 2012. u Središnjoj službi HZMO-a u Zagrebu.

Na ovim su razgovorima hrvatski osiguranici koji su bili zaposleni i osigurani kod nositelja mirovinskog i invalidskog osiguranja u Republici Sloveniji dobili detaljne obavijesti o ostvarivanju svojih prava iz mirovinskog i invalidskog osiguranja u Republici Sloveniji.

VODIČ OBVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA

PRIOLOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA
HRVATSKE U LIPNJU 2012.

OSTVARIVANJE PRAVA NA DENTALNU ZDRAVSTVENU ZAŠTITU

1. Uvodni dio

U broju za svibanj 2012. godine obrađena je tema u vezi novog Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima koji je u primjeni od 1. ožujka 2012. godine.

S obzirom na učestale upite osiguranih osoba HZZO-a: na koja dentalna pomagala mogu ostvariti pravo u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, što moraju sami plaćati, koliko i za što moraju plaćati za sudjelovanje u troškovima izrade dentalnih pomagala, te posebice što mogu ostvariti u okviru liječenja u dentalnoj medicini (konzervativi) u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja u nastavku se obrađuju prava:

- na dentalna pomagala
- liječenje u dentalnoj zdravstvenoj zaštiti.

2. Dentalna pomagala

Novi Pravilnik o ortopedskim i drugim pomagalima („Narodne novine“ broj 7/2012., 14/2012., 23/2012., 25/2012. i 45/2012.) u dijelu dentalnih pomagala zadržao je u cijelosti prava na tu vrstu pomagala koja su bila utvrđena i ranije važećim Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala („Narodne novine“ broj 17/2009., 23/2009., 53/2009., 116/2009., 4/2010., 88/2010., 110/2010., 113/2010., 1/2011., 16/2011. i 87/2011.) i to podijeljeno u dvije vrste dentalnih pomagala prema Popisu pomagala: na dentalna pomagala i na ortodonske sprave.

2. 1. Vrste dentalnih pomagala

Pravo na dentalna pomagala ovisi o dobi osigurane osobe HZZO-a.

I. Osigurana osoba HZZO-a do 18. godine života ima pravo na sljedeća dentalna pomagala:

a) zubne krunice:

- metalne jednodijelne lijevane krunice
- fasetirane krunice

b) lijevane nadogradnje na zubima pri izradi krunica kad kruna zuba služi kao krunica odnosno kao nosač retencijskih veza proteze

c) pomične proteze:

– djelomične akrilatne zubne proteze (s bazom do 10 i preko 10 elemenata)

d) ortodonske naprave:

- pomične
- nepomične
- retencijske

e) reparaturu (popravak)

mobilne ortodonske naprave.

Tko može ostvariti pravo na nepomične ortodonske naprave?

Pravo na nepomične ortodonske naprave (lingvalne ili labijalne lukove i aktivne elemente), u broju elemenata kako je utvrđeno u Popisu pomagala, koji je sastavni dio Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima osigurana osoba može ostvariti **samo jednom do navršene 18. godine života**, tijekom ortodonske terapije i to kod utvrđenih medicinskih indikacija: rascijepi, progenijski kompleks, otvoreni zagriz, križni zagriz, kompresije, pokrovni zagriz, ostale ortodonske anomalije.

II. Osigurana osoba od 18. do 65. godine života ima pravo na sljedeća dentalna pomagala:

a) zubne krunice:

– fasetirane krunice **kao nosač retencijske veze proteze** u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

– metalne jednodijelne lijevane krunice **kao nosač retencijske veze proteze** u području kutnjaka

– modificirane fasetirane krunice **kao nosač retencijske veze** metalne lijevane **proteze** u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

– modificirane jednodijelne lijevane krunice **kao nosač retencijske veze** metalne lijevane proteze u području kutnjaka

b) lijevane nadogradnje na zubima pri izradi krunica **kao nosača retencijske veze proteze**

c) pomične proteze:

- totalne zubne proteze akrilatne
- totalne zubne proteze s metalnom bazom

- djelomične akrilatne zubne proteze (s bazom do 10 i preko 10 elemenata)
- djelomične metalne lijevane proteze

d) popravke:

- reparature proteza
- podlaganje proteza.

III. Osigurana osoba **iznad 65 godina života** ima pravo na sljedeća pomagala:

a) zubne krunice:

- metalne jednodijelne lijevane krunice kao samostalne krunice u području kutnjaka
- metalne jednodijelne lijevane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području kutnjaka
- metalne jednodijelne lijevane modificirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području kutnjaka
- fasetirane krunice kao samostalne krunice u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka
- fasetirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka
- modificirane fasetirane krunice kao nosač retencijske veze proteze u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka

b) lijevane nadogradnje na zubima pri izradi krunica kada kruna zuba služi kao krunica odnosno kao nosač retencijske veze proteze

c) pomične proteze:

- totalne akrilatne zubne proteze
- totalne zubne proteze s metalnom bazom
- djelomične akrilatne zubne proteze (s bazom do 10 i preko 10 elemenata)
- djelomične metalne lijevane proteze

d) popravke proteza:

- reparature proteza
- podlaganje proteza.

IV. Osigurane osobe **svih dobnih skupina** imaju pravo na:

- reseksijske proteze, epiteze, opturatore, udlage, akrilatnu griznu ploču (palatinalnu i mandibularnu).

U kojim slučajevima se može ostvariti pravo na veći broj zubnih krunica?

Osigurana osoba HZZO-a ima pravo zbog teških kongenitalnih anomalija (rascjep čeljusti i

nepca, otvoreni zagriz, maksilarni i mandibularni prognatizam) i traume zubi i čeljusti ostvariti pravo na veći broj zubnih krunica od navedenog u Popisu pomagala.

Kada se odobrava izrada krunica?

Zubne krunice odobravaju se:

1. ako je razorena kruna zuba, a za sanaciju nije dovoljan samo ispun
2. kad je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze pomične proteze.

Koju vrstu krunica može ostvariti osigurana osoba?

I. Za osigurane osobe **do 18. godine i iznad 65. godine** života **fasetiranu krunicu kao samostalnu krunicu ili kao retencijsku vezu pomične proteze** odobrava se **do drugog pretkutnjaka obje čeljusti, uključujući drugi pretkutnjak u obje čeljusti.**

Za osigurane osobe **do 18. godine i iznad 65. godine života metalnu jednodijelnu lijevanu krunicu kao samostalnu krunicu ili kao nosač retencijske veze pomične proteze** odobrava se u području kutnjaka obje čeljusti.

II. Za osigurane osobe **od 18. do 65. godine života fasetiranu krunicu** odobrava se **do drugog pretkutnjaka obje čeljusti uključujući drugi pretkutnjak obje čeljusti, isključivo kao nosač retencijske veze pomične proteze.**

Za osigurane osobe **od 18. do 65. godine života, metalnu jednodijelnu lijevanu krunicu,** odobrava se **isključivo kao nosač retencijske veze pomične proteze,** u području kutnjaka obje čeljusti.

III. Za osigurane osobe **od 18. godine života modificiranu jednodijelnu lijevanu krunicu** odobrava se u području kutnjaka obje čeljusti, isključivo kada je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze metalne lijevane proteze.

IV. Za osigurane osobe **od 18. godine života modificiranu fasetiranu krunicu** odobrava se u području prednjih zuba zaključno do drugog pretkutnjaka obje čeljusti, isključivo kada je zub nosač retencijske ili stabilizacijske veze metalne lijevane proteze.

O čemu ovisi pravo?

Razlika u vrsti i namjeni krunica ovisi o dobi osigurane osobe HZZO-a na način da osigurane osobe **u dobi do 18. godine i nakon 65. godine** mogu ostvariti pravo na pojedine vrste krunica kao

samostalnu krunicu ili kao nosač retencijske veze za pomičnu protezu a osigurane osobe u dobo od 18. do 65. godine mogu ostvariti krunice isključivo ako su one retencijska veza za pomičnu protezu.

Koliki broj krunica se odobrava?

Pri izradi krunica odobrava se najviše 2 elementa u svakoj čeljusti.

Ako se izrađuju krunice i pomična proteza u jednoj čeljusti (kombinirani rad) odobrava se pomičnu protezu i najviše 2 krunice kao nosače retencijskih veza.

Broj elemenata pri izradi krunica ne uključuje lijevane nadogradnje, što znači da se posebno odobravaju i lijevane nadogradnje.

Kada se ostvaruje pravo na lijevanu nadogradnju?

I. Osigurana osoba do 18. i iznad 65. godine života ima pravo na lijevanu nadogradnju zuba kada kruna zuba služi kao krunica, odnosno kao nosač retencijske veze pomične proteze.

II. Osigurana osoba od 18. do 65. godine života ima pravo na lijevanu nadogradnju zuba kada kruna zuba služi isključivo kao nosač retencijske veze pomične proteze.

Pri izradi lijevane nadogradnje odobrava se u svakoj čeljusti najviše 2 lijevane nadogradnje.

O čemu ovisi pravo?

Razlika u vrsti i namjeni lijevanih nadogradnji ovisi kao i kod krunica o dobi osigurane osobe HZZO-a na način da osigurane osobe u dobi do 18. godine i nakon 65. godine mogu ostvariti pravo na lijevanu nadogradnju kada kruna zuba služi kao samostalna krunica ili kao nosač retencijske veze za pomičnu protezu a osigurane osobe u dobo od 18. do 65. godine mogu ostvariti pravo na lijevanu nadogradnju kada kruna zuba služi isključivo kao retencijska veza za pomičnu protezu.

Kada se ostvaruju prava na resekcijske proteze i druga takva pomagala?

Resekcijsku protezu, epitezu i opturator izrađuje se osiguranoj osobi kao samostalno ili dodatno dentalno pomagalo ako je oštećeno koštano ili meko tkivo.

Radi se o pomagalima koji se odobravaju kod ozbiljnih i teških oboljenja i to, srećom, kod malog broja osiguranih osoba na razini sekundarne

zdravstvene zaštiti pri doktoru specijalisti oralnom kirurgu, odnosno doktoru specijalisti protetičaru.

Resekcijska proteza izrađuje se kao imedijatno, privremeno ili definitivno pomagalo nakon sup totalne resekcije gornje čeljusti, te kao definitivna proteza nakon resekcije tumora donje usne.

Epiteza se izrađuje kod izrade proteze lica i oka nakon opsežnih resekcija gornje čeljusti i egzcentracije orbite.

Opturator se izrađuje nakon marsupijalizacije ciste donje čeljusti, te kao nepčani opturator ili usna oliva.

Fiksna udlaga odobrava se osiguranoj osobi u koje je parodontopatija napredovala, te je potrebna stabilizacija zuba, za fiksaciju čeljusti kod prijeloma u području čeljusti, kod izbijanja zubi iz čeljusti i za zaštitu zubi prilikom zračenja.

Nagrizna udlaga odobrava se u svrhu dijagnostike i liječenja bolesti stomatognatog sustava.

Akrilatna grizna ploča (palatinalna i mandibularna) odobrava se osiguranoj osobi nakon terapijskog postupka vestibuloplastike sa ciljem zadržavanja poslije operativnog stanja i kod terapije otvorenog sinusa.

Akrilatna grizna ploča u inicijalnoj protetskoj terapiji (maksilarna i mandibularna) odobrava se osiguranoj osobi u terapijskom postupku liječenja disfunkcija stomatognatog sustava (poremećaji okluzije, funkcije čeljusnog zgloba i žvačnih mišića) radi vraćanja normalnih među čeljusnih odnosa, uspostavljanja normalnih intrakapsularnih odnosa, terapiju boli i zvukova u zglobu, te vraćanja normalne funkcije žvačnih mišića bez ograničavanja pokreta.

Od kojih materijala se izrađuju dentalna pomagala?

Dentalna pomagala izrađuju se od sljedećih materijala:

1. krunice – iz neplemenite (dentalni čelik), poluplemenite (paladij srebrne) i plemenite (zlatne i platin zlatne) slitine

2. krunice i fasete na metalnim krunicama – iz mikrofilnih kompozita

3. ortodontske naprave, udlage – iz akrilata i kobalt-kromovih slitina

4. totalne zubne proteze – iz akrilata, iz akrilata i kobalt-kromove slitine

5. djelomične metalne lijevane proteze – iz kobalt-kromove slitine i akrilata

6. djelomične akrilatne zubne proteze – iz akrilata

7. totalne metalne lijevane proteze – iz kobalt-kromove slitine i akrilata

8. elementi za fiksne ortodonske naprave iz kobalt-kromove slitine ili nikaltitanium slitine.

Osigurana osoba u cijelosti snosi troškove kobalt-kromovih slitina koje su utrošene za izradu lijevane metalne proteze.

Osigurana osoba u cijelosti snosi troškove neplemenitih, poluplemenitih i plemenitih slitina utrošenih za izradu krunica i lijevanih nadogradnji u slučaju kada ostvaruje pravo na navedena dentalna pomagala prema odredbama Pravilnika o ortopedskim i drugim pomagalima.

Jedino troškove materijala pri izradi ortodontskih naprava snosi u cijelosti HZZO i isti su uključeni u cijenu pomagala iz Popisa pomagala.

Popravak dentalnih pomagala i pomičnih ortodontskih naprava

Osigurana osoba HZZO-a ima pravo nakon isteka jamstvenog roka utvrđenog za svako od pojedinih dentalnih pomagala u Popisu pomagala i to unutar roka uporabe dentalnog pomagala jednom tijekom godine dana na popravak dentalnog pomagala na koji je ostvarila pravo u okviru prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja.

Ako je takav popravak proveden nakon isteka propisanog roka uporabe dentalnog pomagala, osigurana osoba ima pravo na izradu novoga, istovrsnog pomagala na teret sredstava HZZO-a tek nakon isteka 6 mjeseci od dana izvršenog popravka.

Za mobilne ortodonske naprave odobrava se do navršene 18. godine reparatura jedan puta godišnje tijekom ortodontske terapije.

Što se plaća kao sudjelovanje u troškovima izrade dentalnog pomagala?

Osigurana osoba HZZO-a kojoj je na propisanoj potvrdi o dentalnim pomagalima nadležni doktor dentalne medicine propisao pomagala na koja može ostvariti pravo u okviru obveznog zdravstvenog osiguranja upisuje iz priložene shemi predloženih dentalno-protetskih postupaka vrste pojedinih dentalnih pomagala sa ukupnim brojem bodova za izradu dentalnih pomagala i ukupni iznos za cijenu materijala za izradu dentalnog pomagala.

Cijena dentalnog pomagala izračunava se prema utvrđenom broju bodova za svako od propisanih pojedinih pomagala posebno iskazanih u Popisu

dentalnih pomagala za rad doktora dentalne medicine i za rad dentalnog tehničara, a prema cijeni boda utvrđenog općim aktom HZZO-a kojim se uređuju ugovorni odnosi sa provoditeljima zdravstvene zaštite, te za vrijednost materijala za izradu dentalnog pomagala iskazanih u kunama, koja cijena ne obuhvaća troškove metala za izradu dentalnog pomagala jer ga plaća osigurana osoba sama, izuzev kobalt-kromove slitine ili nikaltitanium slitine za izradu nepomičnog ortodonskog uređaja koji u potpunosti plaća HZZO.

Sada važeća cijena boda za doktora dentalne medicine na primarnoj razini kao i na razini specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite iznosi 7,15 kuna, a ta dentalnog tehničara 7,00 kuna.

Primjerice ako su propisane:

- dvije lijevane nadogradnje
($2 \times 21,19 + 2 \times 3,40 + 24,59 = 375,21$ kuna)

-dvije fasetirane krunice
($2 \times 27,34 + 2 \times 20,16 + 60,50 = 733,70$ kuna)

-jedna metalna lijevana proteza djelomična
($74,55 + 62,78$ za v.t.+ $430,80 = 1.403,29$ kuna)

ukupan iznos za ta dentalna pomagala je 2.512,20 kuna na koji iznos se primjenjuje sudjelovanje od 20% na ukupni iznos cijene dentalnih pomagala po jednoj potvrdi o pomagalu, a koji iznos ne može biti manji od 30,07 % od proračunske osnovice(1.000,00 kuna) za osigurane osobe od 18. do 65. godine života.

Dakle, osigurana osoba bi u tom slučaju platila iznos sudjelovanja od 1.000, kuna, jer 20% od 2.512,20 kuna iznosi 502,44 kune, što je manje od 30,07% od proračunske osnovice(1.000,00 kuna).

Hrvatski zavod za
zdravstveno osiguranje – Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB

www.hzzo-net.hr

Za nakladnika: ravnatelj prim. **Siniša Varga**, dr.med.dent.

Urednice priloga: **Jasenka Pap**, dipl.iur.

Veronika Laušin, dr.med.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI
za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja
0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja
0800 7989

Piše: **Biserka Budigam, prof.**

Potrebe i mogućnosti psihološke skrbi o starijim osobama

Već smo u nekoliko ranijih brojeva našega lista objavili da je 2012. godina proglašena Europskom godinom aktivnog starenja. Cijele će se ove godine dakle nastojati poticati aktivno starenje i naglašavati upravo njegovo značenje. Svi će se stručnjaci nastojati angažirati u iznalaženju mogućnosti u unapređenju skrbi o starijim osobama i poboljšanju kvalitete života u starosti.

Hrvatsko društvo psihologa i Gradski ured za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom organizirali su stoga simpozij pod naslovom »**Potrebe i mogućnosti psihološke skrbi o starijim osobama**«.

Ciljevi simpozija su bili: prikazati mogućnosti psihološke struke u unaprjeđivanju skrbi o starijim osobama i kvalitete života u starosti te ukazati na potrebe postojećih ustanova skrbi za starije (institucionalne, izvaninstitucionalne) za određenim psihološkim uslugama i oblicima rada.

Programom rada u skladu s navedenim ciljevima predviđeno je i vrijeme:

1. Uvod i pozdravi suorganizatora i gostiju — mr. sc. **Višnja Fortuna**, pročelnica Gradskog ureda, mr. spec. **Josip Lopižić**, predsjednik DPH-a i predstavnici Ministarstva socijalne politike i mladih. Zbog sprječivosti pročelnice gđe Višnje Fortune u ime Gradskog ureda za socijalnu zaštitu i osobe s invaliditetom pozdravila nas je zamjenica pročelnice gđa **Romana Galić**, a umjesto gosp. Lopižića predsjednika HPD-a gosp. **Damir Lučanin**. U ime Ministarstva socijalne politike i mladih pozdravio nas je zamjenik ministrice gđe Milanke Opačić, naš kolega psiholog **Darko Ledinski**.

Gđa Galić je naglasila da neki kolege smatraju kako ne treba pojačano rješavati probleme samo tijekom godine posvećene određenoj skupini ljudi ili određenim problemima već da treba raditi stalno jednako intenzivno. No, ona je kao i velika većina drugih, upravo za pojačane aktivnosti u svim europskim državama tijekom tako definirane godine. Zbog toga se i Gradski ured priključuje organiziranju svih akcija.

Zamjenik ministrice za socijalnu politiku i mlade gosp. Ledinski, u pozdravnom je govoru podsjetio prisutne da je i sam dugo vremena radio sa starijima u domu i da dobro poznaje ove probleme. Podsjetio nas je da u RH u domovima ima smještajnih kapaciteta 20.845 i da je to oko 2,7% potrebnih, ali da je prije 10 godina bilo samo 2% potrebnih smještajnih kapaciteta.

Od toga državnih domova ima 45 s 11.220 mjesta, ostalo čini 95 privatnih i 87 domova drugih osnivača (vjerske zajednice, udruge, zaklade), te obiteljskih. Ministarstvo financira i pomoć u kući za oko 15.000 korisnika, te trogodišnje projekte udruga i dnevne boravke za stare u lokalnoj zajednici. Upozorio je na nejednakost financiranja, odnosno cijenu smještaja u državnim domovima korisnici plaćaju 2.200,00 kn, a ekonomska je cijena 4.220,00 kn. U svim drugim domovima plaća se ekonomska cijena i to je velika nejednakost troškova za korisnike, odnosno to je nepravda društva prema istoj kategoriji ljudi u potrebi.

Događa se da korisnik s velikom imovinom i platežnim mogućnostima koristi smještaj u državnom domu dok netko s mnogo manjim primanjima ne može doći na red. Možda bi bilo pravednije da se domovi plaćaju prema materijalnim mogućnostima ili da se dotira i smještaj u privatnim domovima za one sa skromnijim prihodima. Govorio je s puno topline i ljudske brige za nas starije. Možda uvjeri i druge nadležne da prihvate dio njegovih stavova.

2. Prikaz rada psihologa u skrbi o starijim osobama — moderator: Damir Lučanin, Sanja Radica i Romana Galić

Šestero kolegica i kolega psihologa prikazalo je što i kako rade u skrbi o starijim osobama.

Bila su to vrlo zanimljiva i korisna izlaganja za sve prisutne to više jer su oni govorili o rezultatima rada u različitim organizaci-

jama — od fakulteta, domova za starije i nemoćne, udruga, zaklade »Zajednički put« do privatnog savjetovališta.

Prikazane su neke nove mogućnosti poboljšanja kognitivnih sposobnosti u starijoj dobi kognitivnim treningom. Možda starenje doista ne mora biti univerzalno, a pogotovo ne ireverzibilno.

Duhovite radionice za starije koji se teško nose s određenim problemima:

»U mirovini sam, ali ne mirujem« (umirovljenje). »Svatko ima nekoga koga nema« (smrt bliske osobe). »Imam li ja bolest ili ona ima mene« (bolest).

Predavanje »Sendvič generacija — psihološka pomoć djeci starijih roditelja« vrlo mi je bilo poznato i blisko, jer sam i sama do nedavno bila »sendvič generacija«. Brinula sam se kod kuće za majku staru 97 godina, ali i za kćerku. I znam da je tim ljudima potrebna psihološka pomoć i podrška, ali mnogi je ne potraže i vrlo se teško nose s tom situacijom.

3. Potrebe postojećih ustanova skrbi o starijima za određenim psihološkim uslugama — moderator: Marija Orlić, Jasminka Despot Lučanin, Ljiljana Vrbic

Svoj rad u ustanovama prikazali su kolegica i kolega i naglasili da su prijeko potrebne neke psihološke usluge u radu u domovima za starije i nemoćne i ne samo u radu s korisnicima već, naglašeno, i s osobljem te s članovima obitelji korisnika.

Prof. Ann Dill s Brown University Sociology, SAD, sociologinja na Fulbrigtovoj stipendiji u Hrvatskoj rekla je kako se procjenjuje da će 2030. godine u SAD-u biti 20% osoba starijih od 65 godina, a samo će ih 5% biti smješteno u ustanovama (kod nas 2,7%) koje će biti uglavnom privatne.

Mi u Sindikatu umirovljenika imamo i Polivalentno savjetovalište u kojem radi cijeli tim stručnjaka i, naravno, psiholog.

Već 12 godina pružam psihološku pomoć starijim osobama. Učim ih kako se nositi s nekim problemima — umirovljenje, gubitak bliske osobe, kako rješavati neke oblike zlostavljanja u obitelji, rastave i udaje i ženidbe, ovrhe i gubljenje imovine, bolesti svoje i članova obitelji, kako preživjeti ovo recesijsko vrijeme, kako se oprostiti sa svojim uspomena, ukratko kako voljeti svoj život upravo ovaj i sada, voljeti sebe, ali beskrajnu ljubav poklanjati i drugima. Ponekad i vrijeme. Učim ih komunikaciji s drugima u obitelji i s okolinom, kako rješavati probleme razgovorom i dogovorom, a ne gurati ih pod tepih, jer ako se stvori brdašce spotaknut ćemo se o njega i eto nove nevolje. I radionice imamo i druženja i grupe samopomoći. I tečajeve za pomoć i njegu u kući i informatičke tečajeve — učimo koliko možemo! I pjevamo i radujemo se kao nekad, ali ipak drugačije.

Pisala sam u našem glasilu redovito o psihologiji starenja, o psihološkim procesima, o prepoznavanju emocija, o pomoći i samopomoći u rješavanju različitih problema, o svima važnijim događanjima vezanim uz promociju života i rada umirovljenika i Sindikata umirovljenika. Nema univerzalnog recepta za lijepo, zdravo i aktivno starenje. Imam osobno iskustvo kojem nauka ipak dosta pomaže. Ponekad izgledamo svi jednako u cjelini, ali ipak smo tako posebni, nezamjenjivi i nedostižni u pojedinostima. Čula sam nekoliko novih detalja, novih zanimljivih zapažanja i oblika psihološke pomoći, ali sve u svemu vidim da su i nas dobro naučili pokojni prof. Bujas, prof. Petz i još ponetko. Zapravo svi, i tajnica gđa Sonja Novak i naš podvornik gosp. Franjo.

I na kraju jedno osobno zapažanje. Mladi ljudi razmišljaju intenzivno o psihološkim uslugama za starije, o poboljšanju nekih mentalnih funkcija u starijoj dobi. Boje li se oni starosti ove koju sada vide ili žele dohvatiti neke nove spoznaje. Mislim da sam bila na simpoziju jedna od najstarijih osoba i još samo dvije, tu negdje blizu mene. A ja sam, da vas podsjetim, 70+ (prošla sam famoznih 65+ kad su odredili da si star), a u psihologiji sam 50+.

Sve je trebalo završiti do 15 sati, ali odužilo se pa smo tek tada završili s izlaganjima, a onda smo još trebali definirati zaključke.

Ostali smo samo pola sata, a mogli smo i duže jer kući nismo mogli još gotovo sat vremena zbog proloma oblaka. Po starom dobrom običaju, otišli sm na »čašicu« razgovora.

SUH—ova Podružnica u Dubrovniku organizirala je izlet u Ston

Sudionici izleta (nakon kraćeg posjeta Neumu) najprije su posjetili Stonsku solanu — najstariju aktivnu solanu na svijetu (prema nekim povjesničarima stara je četiri milenija) koja i danas proizvodi sol na isti prirodni način kako se to radilo od početka i kroz sva minula stoljeća.

O povijesti Stonske solane i svim bitnim podacima (uz prikaz kraćeg filma u skladištu soli) sudionike izleta informirao je gospodin **Svetan—Sveto Pejić**, direktor Solane, navodeći između ostaloga: da Solana ima ukupno 53 bazena koji su podijeljeni u pet grupa, da su u petoj grupi taložni ili kristalizacijski bazeni koji je u vrijeme Dubrovačke Republike bilo 18, a danas ih je u funkciji devet. Dubrovačka Republika je bazene za kristalizaciju — njih 17 krstila imenima svetaca (sv. Vlaho, sv. Josip, sv. Ante, sv. Frano, sv. Ivan, sv. Petar i Pavao, sv. Lazar, ...) koja su imena uklesana na kamenu u svakom bazenu i vidljiva su i danas, a posljednji kristalizacijski bazen dobio je ime Mundo (lat. mundus — svijet) iz kojeg se sol stavljala u posebno skladište i dijelila besplatno okolnom stanovništvu za cijelo vrijeme Dubrovačke Republike, iako se tada sol plaćala zlatom (zabilježena je godina u kojoj je Dubrovačka Republika od prodaje soli prihodovala 15900 dukata). — Iz kristalizacijskog bazena Lazar dobivala se najčistija sol, jer je taj bazen popločan kamenom iz lokalnog kamenoloma, pa je sva sol iz toga bazena išla na Bečki dvor i postizala je najvišu cijenu. Odlučeno je stoga istim kamenom popločati i bazen Mundo, da bi se dobila što čistija sol i solni cvijet, a popločavanju toga bazena namijenjeno je 350 umjetničkih slika velikog formata nastalih u likovnim kolonijama akademskih slikara (iz Hrvatske i susjednih država) pretpostavljajući i očekujući da će pojedine obitelji i tvrtke otkupiti po jednu od tih umjetničkih slika (za 1000 eura) i time omogućiti popločavanje (kamenom debljine 20 cm) 10m2 bazena Mundo (koji jedini ima površinu 3500m2, dok svi ostali bazeni za kristalizaciju imaju površinu od 3000m2). Svatko tko otkupi jednu umjetničku sliku, postaje donator koji dobiva trostruko: umjetničku sliku akademskog slikara po vlastitom izboru, uklesano ime svoje obitelji (ili tvrtke) na kamenu u bazenu Mundo, te sol i solni cvijet za obiteljske potrebe svake godine cijeli životni vijek.

Nakon zanimljive priče o Solani i razgledavanja (dijela) bazena za kristalizaciju, odakle se kao na dlanu vidi najvažniji dio Stonskih zidina, slijedilo je razgledavanje Stona i njegove kulturno—povijesne baštine. Prije svega, treba spomenuti da je Ston najpravilnije građeni stari grad u nas i jedan od malobrojnih (tzv. idealnih) gradova u Europi koji su građeni prema prethodno napravljenom regulacijskom odnosno urbanističkom planu. Uz Ston posebno vrijedna baština su Stonske zidine koje su najduže u Europi, a druge u svijetu, iza Kineskog zida. Njihova gradnja, radi zaštite novostečenih posjeda i osobito solane, započela je nakon što je Dubrovnik stekao Pelješac (1333. / 1334.g.) i trajala je, uključujući nadogradnje i pojačavanja, preko tri stoljeća (konceptijski su obuhvaćale Ston, Mali Ston i Broce, s tri tvrđave: Veliko kaštio, Podzvzd i Koruna, te 41 kulom i 7 bastiona).

Zahvaljujući nastojanju i predanom radu Društva prijatelja dubrovačke starine (koje od osnivanja 1952. godine skrbi o zvdinama) i osobito njegovom inicijatoru, povjesničaru i konzervatoru — gosparu **Lukši Beritiću**, Stonske zidine (nakon više od dva stoljeća potpune nebrige, višekratnih oštećenja od potresa i devastacije, počev od 1874. godine), nakon obnavljanja kroz više od pola stoljeća, spašene su od propadanja, te su na početku listopada 2009. godine djelomično otvorene za posjetitelje, uz istodobno nastavljanje radova na obnovi. — Prigodom otvorenja, tadašnji ministar kulture RH **Božo Biškupić** naglasio je da je obnova Stonskih zidina najpospešniji zahvat u obnovi kulturne baštine u Hrvatskoj i najavio kandidiranje Stonskih zidina zajedno sa Stonskom solanom za Unescov popis svjetske kulturne baštine (do tada smo već imali upisanih sedam kulturnih dobara, najviše od svih u Europi, a u svijetu samo Kina i Japan imaju više od nas).

Od kulturno—povijesne baštine u Stonu, valja spomenuti tvrđavu Veliko kaštio — u sklopu Stonskih zidina, na jugoistočnom uglu grada, koja je bila najjača stonska utvrda (branila je grad s morske strane i sa strane polja te štutila glavna vrata uz koja je bila zgrada glavne straže, zatim Knežev dvor, biskupsku palaču, te Franjevački samostan u crkvu sv. Nikole (u romaničko—gotičkom stilu) čija je gradnja započela 1347. godine, nakon dolaska franjevaca iz Bosne na poziv Dubrovačke Republike (koji su otišli iz Stona 1929.—1930. godine, a nakon njihovog odlaska u samostan su 1933. godine došle časne sestre s Danča). U crkvi na glavnom oltaru je vrijedan križ Blaža Trogirana iz 1526. godine sa simbolima četvorice evanđelista: Mateja, Marka, Luke i Ivana odnosno simbolima početka njihovog evanđelja.

Nakon razgledavanja Stona slijedio je objed u restoranu »Vila Koruna« (u Malom Stonu — nedaleko tvrđave Koruna, prema kojoj restoran i nosi ime i u neposrednoj blizini kule Toljevaca). — Nakon objeda slijedila je ugodna šetnja Malim Stonom, a potom povratak u Grad.

Ovaj dojmljiv »izlet u povijesnu i kulturnu baštinu« vrlo je pobudio zanimanje sudionika, što bi trebalo biti poticaj za daljnje nadahnjivanje i uživanje u obilju kulturno — povijesne baštine Lijepe Naše.

Kruno Koroman

Članovi SUH—a Podružnice Sikirevci na izvršenju programskih zadaća

Na početku godine raspodijelili smo siromašnim članovima novčanu pomoć dobivenu od općinskog proračuna tako da im bude lakše prebroditi oskudicu. Novčana je doista bilo malo, ali svaka sitnica dobro dođe. Živimo u nadi da će nam se donacije u idućem razdoblju povećati. O tome smo nešto načuli na nedavnoj SUH—ovoj tribini u Slavonskom Brodu, moglo se je to zaključiti i na temelju podnesenog izvješća našeg predsjednika **Stjepana Rakitića** koji je sudjelovao na sjednici Glavnog odbora SUH—a u Zagrebu.

Suradnja s lokalnom upravom i samoupravom je dobra o čemu će više podataka biti izneseno u godišnjem izvješću o našem radu. Bili smo veoma aktivni u organiziranju i provedbi izletničkog programa. U proteklom razdoblju posjetili smo Jasenovac — Lonjsko polje, hodočastili smo u Mariju Bistricu, a uoči Velike Gospe bili smo u svetištu Prkocima te na izletu u Parku prirode Papuk. Na početku rujna organizirali smo susret s umirovljenicima Podružnice SUH—a Sibirj i županijske organizacije HSU—a pod pokroviteljstvom Brodsko—posavske županije.

Tijekom godine se posebno brinemo o našim starijim i bolesnim članicima i članovima tako da svima čestitamo njihove rođendane, a kad tko umre, uputimo obitelji izraziti sućuti uz skroman novčani prilog.

Naše aktivnosti doprinose sve većem zanimanju umirovljenika na našem području za učlanjenje u SUH. Takvu su želju na našim zajedničkim druženjima izrazili mnogi umirovljenici iz Stare Gradiške, Nove Gradiške, Vrpolja, Gudinaca i Rešetara.

Stjepan Rakitić, Podružnica SUH—a Sikirevci

Članovi SUH—a Zagrebačke županije, Podružnice Dugo Selo na izletu u Bosni i Hercegovini

Dugoselska Podružnica SUH—a organizirala je dvodnevni izlet 28. i 29. travnja 2012. godine u Bosnu i Hercegovinu uz vlastiti financijski trošak izletnika. Sadržaj izleta bio je hodočašće u franjevačkom samostanu u Plehanu kraj Dervente i izlet u ZTC — zdravstveni turistički centar, Banja Vručica kod Teslića.

Na odredište smo stigli dočekani kao dragi najavljeni gosti. U franjevačkom svetištu prisustvovali smo misi, poslije rituala pozvani smo na ručak koji nam je ostao u pamćenju zbog gostoprimstva domaćina — franjevaca.

Oko 14 sati istog dana krenuli smo za Banju Vručicu — zdravstveni turistički centar. Tu smo dočekani uz dobrodošlicu. Prenoćili smo i zadržali se do kasnog popodneva idućeg dana te odatle krenuli u stari grad Tešanj gdje je uslijedila šetnja starom čaršijom.

Zadovoljni dvodnevnom izletom vratili smo se u Hrvatsku i naše Dugo Selo. Taj izlet je na sve nas ostavio dubok dojam i zadovoljstvo kako zbog susretljivosti domaćina u Plehanu — franjevačkom samostanu tako i u Banjoj Vručici kod Teslića.

Bio je to aktivan odmor pred pripremu organiziranja proslave 1. svibnja u Dugom Selu koji je već 4 godine naše tradicionalno druženje.

Josip Sahor, županijski povjerenik SUH—a u Zagrebačkoj županiji

Godišnja skupština Sindikata umirovljenika Podružnice Velika Gorica

Skupština je održana u restoranu u obližnjem naselju Okuje jer u Velikoj Gorici ne postoji mjesto u kojem bi se mogao održati ovakav skup. Naime, od četrsto aktivnih članova Podružnice Skupštini se odazvalo njih 220, što je bilo dovoljno da se većinom prisutnih članova donesu potrebne odluke prema planiranom dnevnom redu. Skupštini su također prisustvovali pozvani gosti, predstavnici prijateljskih udruga umirovljenika, predstavnika naše Središnjice, te predstavnica Gradskog vijeća Velika Gorica.

Pozivajući se na odredbe Statuta, prisutni članovi su upoznati o svim aktivnostima naše Podružnice u protekloj godini, pri čemu su iznijeti financijski pokazatelji o stavkama za pojedinu aktivnost, kao i svaki trošak koji je rezultat djelovanja naše Podružnice.

U izvještaju su obuhvaćeni podaci o pojedinačnim izletima, hodočašćima, posjetima bolesnim članovima, nažalost i o oproštajima s našim preminulim članovima.

Iako su smanjene prihodovne stavke, najviše zbog smanjenja dotacije od Grada Velike Gorice, realizacija planiranih aktivnosti nije došla u pitanje. Povećanim trudom članova Predsjedništva i brigom da se na svakom koraku vodi računa o štednji, uspjeli smo pozitivno poslovati i ostvariti sve planirane zadatke.

Možda je navedeno zalaganje dosadašnjih članova Predsjedništva i bio razlog što pri izboru novog vodstva Podružnice nije bilo prijedloga za izmjenu pojedinih članova pa je većinom glasova ponovljen mandat dosadašnjem predsjedniku te članovima Predsjedništva i članovima Nadzornog odbora.

Novoizabrani (i dosadašnji) predsjednik **Ivo Mikušević** postavio je sebi i svim članovima Predsjedništva veoma ambiciozne zadatke predloženim Programom rada za iduće razdoblje. No, većinu zacrtanih aktivnosti možemo ostvarivati i u suradnji s našom Središnjicom, o čemu je dosta detaljno govorio i prisutni predstavnik Središnjice, pravnik gospodin **Milan Tomičić**.

Po završetku službenog dijela, skupu su se toplim riječima obratili prisutni gosti, zadovoljni onim što su čuli vezano za aktivnosti Podružnice, a svi su svoje nastupe završavali iskrenim čestitkama i željama za dug život i dobro zdravlje.

Raspoloženje je poraslo nastupom Pjevačkog zbora naše Podružnice »Turopoljska zvonak«. Nakon zajedničkog ručka druženje je nastavljeno uz glazbu i ples.

Katica Modrušan

Prvi svibnja proslavljen je uz pjesmu i grah u gradskom parku

Perivoj grofova Draškovića bio je i ove godine mjesto održavanja tradicionalne proslave međunarodnog blagdana rada — 1. svibnja u Dugom Selu.

Kao i ranijih godina, organizator proslave bio je Sindikat umirovljenika Hrvatske, Podružnica Dugo Selo, čiji je predstavnik **Josip Sahor** na početku programa pozdravio brojne prisutne koji su po prelijepom proljetnom danu došli na proslavu. Osim Sahora, prisutne su, u ime pokrovitelja, pozdravili gradonačelnik Grada Dugog Sela **Vlado Kruhac** i potpredsjednik skupštine Zagrebačke županije **Josip Sesan**.

Dolasku velikog broja prisutnih zasigurno je doprinio i bogat program koji se odvijao na improviziranoj pozornici u kojem su nastupili Limena glazba KUD-a Preporod, KUD Preporod, Dugoselske mažoretkinje, KUD Tančec, KUD August Cesarec, Udruga Rodna gruda, KUD Posavska i KUD Ogranak Seljačke sloge Lupoglav, Osim toga, također već tradicionalno, organizatori su se i ove godine potrudili za sve prisutne skuhati besplatni grah i k tome ih još počastiti pićem što je, naravno pobudilo veliki interes prisutnih.

Nestali divlji deponiji

Sindikat umirovljenika Dugo Selo, izviđači i vrijedni građani, na inicijativu Radio-Martina, a pod pokroviteljstvom Grada Dugog Sela, očistili su na području Dugog Sela nekoliko divljih odlagališta otpada.

Nekoliko dana građani su dojavljivali gdje su sve lokacije koje bi trebalo očistiti. U subotu, 21. travnja u 9 ujutro skupilo se dvadesetak vrijednih, te su krenuli u akciju. Polazna točka bila je nekadašnja Alta na Matin Bregu, a ruta nestajanja smeća išla je preko Kozinščaka sve do Velike Ostrne. Prikupljeno je čak 15 kubika smeća, te je kamionom prevezeno na odlagalište Andrilovec. Cijelu akciju pomogli su: Hrvatske šume Šumarija Dugo Selo, Dalekovod Cinčaona, BC Institut iz Rugvice, Kajba prijevoz iz Dugog Sela i Explan-ta iz Kloštar Ivanića. Grad Dugo Selo osigurao je hranu i piće za sudionike akcije.

Drugo sportsko natjecanje članova SUH-a Podružnice Donji Miholjac

Natjecanje je održano 11. svibnja 2012. godine na izletištu »Stara Dubrava« u Donjem Miholjcu. Predsjednica Udruge pozdravila je natjecatelje i predstavila program natjecanja. Pobjednici će sudjelovati na »6. sportsko-rekreativnom susretu SUH-a Osiječko-baranjske županije« koji će se održati 3. lipnja 2012. godine u Osijeku u hotelu »Mursa«. Natjecanje je održano u šahu, belotu, pikadu i igri sedmica. Sve navedene igre, osim igre sedmica, bit će i na natjecanju u Osijeku. Svim natjecateljima predsjednica je zaželjela sreću u igrama, ugodno druženje i u želji za pobjedom na osnaže svoj »sportski duh«.

Prije samog natjecanja predstavio nam se novi član Udruge gospodin **Ante Radoš** koji se bavi rezbaranjem predmeta od drva, kamena i ostalog raznog materijala. Izlagao je u Tomislavgradu, Gabeli i Zagrebu. Najviše izrađuje skulpture ljudskih likova, a najinteresantnija je figura čovjeka s tri glave koji simbolizira tri naroda u BiH-u. Radove poklanja turističkim zajednicama, udrugama invalida i u humanitarne svrhe.

Nakon razgledavanja izložbe započelo je natjecanje u spomenutim disciplinama. Na završetku natjecanja svi sudionici počašćeni su odličnim fišom, a nakon toga je bilo proglašenje pobjednika i onih koji će predstavljati donjomiholjačku Podružnicu na natjecanju u Osijeku.

BELOT:

1. mjesto **Cigrovski — Dimitrijević**
2. mjesto **M. Hajduković — S. Udovčić**
3. mjesto **Perković — S. Šimunić**

ŠAH

1. mjesto **Ilija Dujić**
2. mjesto **Mirko Matošević**
3. mjesto **Branko Jakljević**

PIKADO žene: **Tadijan, Bužanić — Hajduković, Mikolašević, Ronta i Korov**; PIKADO muškarci: **Barjaktarić, Vараždinac, Knežević, Radoš i Švaljek**; SEMICE: **Lovas, Udovčić i Anđelka Popić**.

Nakon proglašenja pobjednika i čestitanja na uspjehu, predsjednica im je poželjela mnogo sportske sreće i uspjeha na natjecanju u Osijeku.

Mandica Šikić, umirov. nastavnik

PRIOPĆENJE ZA JAVNOST

Ministre, zaustavite ponižavanje i diskriminaciju umirovljenika!

Sindikata umirovljenika Hrvatske (SUH) zahtijeva od ministra rada i mirovinskog sustava **Miranda Mrišića** zaštitu od izrazito ponižavajućih i napadačkih istupa spram umirovljenih radnika od strane brojnih uglednih gospodarstvenika i po njima angažiranih znanstvenika. Šokira u kojoj se mjeri tolerira neprijemljeno i uvredljivo etiketiranje umirovljenika kao utega, balasta, tereta, opterećenja, i to k tome u Europskoj godini aktivnog starenja i međugeneracijske solidarnosti. Neupućeni medijski djelatnici nerijetko prihvaćaju takve argumente i rječnik, a oni koji bi trebali spriječiti, suzbiti i sankcionirati diskriminaciju s osnova dobi, također šute.

Hrvatski umirovljenici itekako su povrijeđeni svojedobnim istupom medijski uglednog znanstvenika koji je predložio da se starijima od 75 godina zakonom zapriječi glasanje na parlamentarnim i inim izborima. SUH je prijavio rečeni slučaj Pravobranitelju za ljudska prava, no nije bilo javne, a vjerojatno i nikakve, reakcije. Nije primijećeno da je Pravobranitelj zaštitio umirovljenike od recentnih napada i poniženja izrečenih od strane uglednih menadžera o tome kako 80 posto umirovljenika nije zaslužilo svoje mirovine ili da svaki radnik treba posvojiti po jednog umirovljenika. Zabrinjavaju i politički govori u kojima se naglašava kako je u Hrvatskoj previše umirovljenika, jer nije previše starijih ljudi, već je premalo zaposlenih svih generacija.

K tome, poznato je da su stariji stanovnici umirovljivani sukladno zakonima koje su donosili političari, u suglasju s naravi gospodarskog i socijalnog sustava, odnosno da su umirovljivani i »ispod žita« temeljem posebnih dogovora poduzeća koja su se tako rješavala viškova radnika (prijevremeno i invalidsko prinudno umirovljenje).

Također, ministar bi trebao zaštititi umirovljenike od objeda kako se zadržavanjem starijih radnika na poslu (odnosno produljivanjem starosne dobi za umirovljenje) nanosi šteta mlađoj generaciji i povećava broj nezaposlenih, čime se indirektno insinuiraju međugeneracijski sukob. Očekujemo da će ministar objaviti kako upravo u zemljama u kojima su evidentirane visoke stope radne aktivnosti starijih radnika, postoje i vrlo visoke stope zaposlenosti mladih, odnosno niska nezaposlenost. Ne shvati li javnost važnost i opravdanost strateškog cilja Europske unije o povećanju stope aktivnosti zaposlenih u dobi višoj od 55 godina na barem 50 posto (što je velik dio europskih zemalja dosegno do 2010.), Hrvatska će sa svojih trenutnih samo oko 33 posto starijih koji su još uvijek radno aktivni, pasti na još niži udjel, pa će ionako zabrinjavajući odnos od jednog umirovljenika na tek 1,20 zaposlenih kliznuti ka izjednačenju.

Sindikata umirovljenika Hrvatske obraća se ministru Mrišiću i s molbom da se zaustavi trend ponižavanja i diskriminacije umirovljenika i starijih osoba, te da ih se tretira s poštovanjem koje zaslužuju, a ne samo kao prepreku oporavku javnih financija.

Jasna A. Petrović, v.d. predsjednica sindikata umirovljenika Hrvatske:

Predsjedništvo Glavnog odbora Sindikata umirovljenika Hrvatske na svojoj 35. sjednici održanoj 28. svibnja 2012. godine saslušalo je i razmatralo brojna izvješća o radu i djelovanju Sindikata umirovljenika Hrvatske

Analizirajući pojedine aktivnosti, Predsjedništvo je usvojilo odgovarajuće odluke i zaključke značajne za daljnje djelovanje:

© **O položaju umirovljenika** i stanju u mirovinskom sustavu, a u vezi s raspravom na 10. Izornoj skupštini u Hrvatskoj stranki umirovljenika (krat.SUH) na kojoj su bile **Zlata Toplak**, tajnica SUH-a i **Jasna Petrović**, v.d. predsjednica SUH-a, izvijestila je Jasna Petrović osvrnuvši se posebno na izlaganje premijera **Zorana Milanovića** koji je, između ostalog, istaknuo da Hrvatska ima veći broj umirovljenika nego što ih treba imati te manje zaposlenih u aktivnoj dobi nego ih ima te da su mirovine niske zato što ima previše umirovljenika. Zbog te i drugih sličnih izjava u medijima SUH je dao priopćenje za javnost pod naslovom: **Ministre, zaustavite ponižavanje i diskriminaciju umirovljenika!** Na istu je temu održana rasprava i u zapaženoj emisiji HRT-a Treća dob u kojoj su, osim Jasne Petrović, sudjelovali **Zorislav Petrović** i **Ljubo Jurčić**.

SUH je na ovaj način jasno i javno dao značajan doprinos čuvanju dostojanstva umirovljenika i starijih osoba zahtijevajući da se zaustavi trend ponižavanja i diskriminacije umirovljenika i starijih osoba te da ih se tretira s poštovanjem kako zaslužuju, a ne samo kao prepreku oporavku javnih financija.

© **O razgovorima na temu zapošljavanja** u organizaciji Ministarstva rada i mirovinskog sustava te HZMO-a što ih je s predstavnicima lokalne zajednice u Istri na kojima su sudjelovali i predstavnici SUH-a, vodio ministar **Mirando Mršić**, izvijestio je **Vladimir Buršić**, potpredsjednik SUH-a s napomenom da su takvi razgovori već održani na sastancima u Osijeku i Dubrovniku.

Predloženo je da se uz pomoć anketnog upitnika dozna jesu li i na području drugih županija u kojima djeluje SUH održani takvi susreti i razgovori. Ako se razgovori nastave, to bi mogla biti dobra prigoda da predstavnici SUH-a javno iznesu na lokalnoj razini SUH-ova gledišta o problematici umirovljenika i starijih osoba te o mogućnostima zapošljavanja mladih ljudi.

© **O sastanku održanom u Ministarstvu socijalne politike i mladih** na kojem su bile **Milica Čavkić**, zamjenica predsjednika SUH-a i v.d. predsjednice SUH-a **Jasna Petrović**, a na kojem se raspravljalo o radu volonteri i volontera u lokalnoj zajednici, izvijestile su o prihvaćenom projektu volonterske skrbi u lokalnoj zajednici čije je izvođenje bez natječaja u 2012. godini povjereno volonterima SUH-a i MUH-a u iznosu po 50.000,00 kn.

© **O radu Vijeća za socijalnu pravdu Predsjednika Republike i Upravnog vijeća HZMO-a**, kao član tih vijeća, izvijestio je **Ivan Nahtigal** istaknuvši da je to bila zadnja sjednica HZMO-a u tekućem mandatu te da se na njoj raspravljalo o programu rada Zavoda i izvještaju o njegovom financijskom poslovanju.

Nastavak na 15. str. →

Tajnica: **Zlata Toplak**

Nastavak s 14. str.

⊙ **O aktualnostima u SSSH i o teškoćama u sindikalnom pokretu** izvijestila je **Jasna Petrović** naglasivši da se SSSH i SUH oštro protive Vladinu Prijedlogu Zakona o reprezentativnosti sindikata i poslodavaca za kolektivno pregovaranje, jer mu je cilj slabljenje sindikata i kolektivnog pregovaranja. Traži se povlačenje prijedloga i nastavak razgovora radne grupe za

izradu Zakona radi pronalaženja što višeg stupnja suglasja. Prijedlogom Zakona o reprezentativnosti želi se ukinuti produženu primjenu kolektivnih ugovora, a pregovore otežati nizom uvjeta za formiranje pregovaračkih odbora. Sporno je i određivanje kriterija reprezentativnosti koje Ministarstvo rada i mirovinskog sustava predlaže bez konzultacija sa sindikatima i poslodavcima.

⊙ **Damir Jukica**, predsjednik SUH-a-ova Odbora za gospodarstvo, **izvijestio** je da će se 4. lipnja 2012. održati okrugli stol na temu o javno-privatnom partnerstvu u zdravstvu i zatražio je naputak o stavu SUH-a o toj temi.

Konstatirano je da su stavovi SUH-a poznati te da SUH u interesu umirovljenika i starije populacije podupire model javnog zdravstva kako je to naznačeno u točkama 20. do 27. Platforme Sindikata umirovljenika Hrvatske: Načela, modeli i prava umirovljenika, usvojen i na PGO 26. svibnja 1911. godine, objavljeni: na www.suh.hr.

Predsjedništvo je usvojilo zaključak da prima na znanje podnesene informacije i izvještaje kao osnovu za daljnje aktivnosti i djelovanje SUH-a u zaštiti položaja i prava umirovljenika i starijih osoba.

⊙ **O ODRŽAVANJU IZBORNIH SKUPŠTINA U PODRUŽNICAMA SUH-a** izvijestio je **Milan Tomičić** — predsjednik Statutarne komisije i koordinator radne skupine za pripremu dokumenata 12. izborne skupštine SUH-a. Podsjetio je kako su u podružnice upućene Upute za provedbu izbora u SUH-u u 2012. godini. Također je u podružnice dostavljen ogledni primjer dnevnog reda skupštine te poslovnik o radu skupštine podružnice.

Prema evidenciji koja se vodi u tajništvu SUH-a, do sada su izborne skupštine održane u 29 podružnica, veći broj skupština SUH-a se održava u lipnju tako da se očekuje kako će sve podružnice kao i županijska povjereništva izborni postupak dovršiti u utvrđenom roku, tj. do 15. srpnja 2012. godine. Do sada nije bilo većih poteškoća, a tamo gdje su uočeni manji propusti, pismeno je zatraženo njihovo otklanjanje. Zatim je **V. Buršić** obavijestio o održavanju skupština u Istarskoj županiji, **M. Obradović** u Osječko-baranjskoj županiji, **M. Voščun** o održavanju skupština u Zagrebu, a **D. Tomić** je dostavila pisani pregled održavanja skupština u Splitsko-dalmatinskoj županiji.

⊙ **O pripremanju za održavanje 12. skupštine SUH-a**, posebno o prijedlogu izmjena i dopuna Statuta SUH-a koje je predložila Statutarna komisija, obrazložio je Milan Tomičić. Prijedlog je u pisanom obliku podijeljen članovima Predsjedništva. Izmjenama i dopunama su obuhvaćena pitanja za čijim se promjenama tijekom mandata ukazala potreba. Zaključeno je da Predsjedništvo ovim otvara inicijalnu raspravu o izmjenama i dopunama Statuta te da se prijedlog uputi na očitovanje u županijska povjereništva.

Za prijedlog izmjena Pravilnika o materijalno-financijskom poslovanju SUH-a zaključeno je da su prijedlozi promjena prihvaćeni na sjednici Predsjedništva u lipnju i da su tada date upute Glavnom odboru i Skupštini SUH-a.

Izložene prijedloge i potrebne promjene uskladit će **V. Buršić**, **R. Lacko**, **B. Jalšovec** i **K. Ricijaš**.

⊙ **U vezi s pripremanjem za obilježavanje 20. obljetnice SUH-a** primljena je obavijest da je predsjednik Republike **Ivo Josipović** prihvatio pokroviteljstvo obilježavanja obljetnice te je još zaključeno: da se prihvaća prijedlog koncepta za izradbu iz-

vještaja o radu SUH-a u razdoblju 2008. — 2012. što ga izložila **Zlata Toplak**, tajnica SUH-a, te sadržaj i troškovi glavnih događaja kako je usvojeno na 34. sjednici Predsjedništva: 17. listopada 2012. održat će se Međunarodna konferencija u Zagrebu, u Europskom domu, 18. listopada 2012. održat će se središnja svečanost obilježavanja 20. obljetnice SUH-a u Zagrebu, u Domu grafičara, Breščenskoga 4, od 10 do 12 sati, a istoga dana, 18. listopada 2012. u prostorijama Doma grafičara, Breščenskoga 4 u Zagrebu od 14 do 17 sati održat će se 12. izborna skupština SUH-a.

⊙ **O pripremi zbornika u povodu obilježavanja 20. obljetnice SUH-a** izvijestili su **Milica Čavkić** i **Nikola Kustić**.

Dogovoreno je da se o prikupljanju građe za zbornik brine Nikola Kustić prema dopisu koji je upućen u podružnice i županijska povjereništva radi prikupljanja pismenih priloga s terena.

Rok za dostavu tekstova je 30. lipnja 2012.

Za prikupljanje financijskih sredstava u skladu sa zaključcima s 34. sjednice PGO zadužene su **Milica Čavkić** i **Jasna Petrović**.

⊙ **O sustavu informiranja u SUH-u**, prijedlozima za unaprjeđenje informiranja i značenja informiranja za svaku udrugu pa tako i za SUH, uvodno je izložio Nikola Kustić istaknuvši da SUH ima sustav informiranja koji se temelji na odredbama Statuta i programu rada, ali da ga je uvijek moguće unaprijediti i učiniti svrhovitijim.

⊙ **O pripremanju za održavanje svečane sjednice SUH-a 18. listopada 2012.** u Breščenskoga 4, u Zagrebu te o prikupljanju materijala za film o SUH-u koji bi se prikazao na svečanoj sjednici izvijestile su **Milica Čavkić** i **Jasna Petrović** koja je još dodala da je SUH primio donaciju od SPI CGLI u iznosu 21.000 kn čime će biti podmireni glavni troškovi Konferencije koju će otvoriti predstavnik FERPA-e, te da je u znak zahvalnosti za donaciju gđi **Renati Bagatin** poklonjena slika.

V.d. predsjednice SUH-a, gđa **Jasna Petrović** predložila je da se u povodu 20. obljetnice SUH-a dodijele priznanja članovima za predan rad i drugim osobama za pomaganje SUH-u te da se bivši predsjednici SUH-a **Juraj Ivanković**, **Ivan Nahtigal** i pokojni **Stjepan Krajačić** predlože Predsjedniku Republike za dodjelu državnog odličja

Predsjedništvo je primilo pregled troškova — prihoda i rashoda za potrebe informiranja po grupama troškova za glasilo SUH, pregled tiska i web stranicu na godišnjoj razini. Sredstva za glasilo SUH osigurana su objavom vodiča HZZO, HZMO, od reklama i prodaje glasila. Predloženo je da se više aktivira Uređivački odbor i Odbor za informiranje te da se predloži mogućnost simboličnog honoriranja priloga u listu. Također je predloženo da se od Društva novinara Hrvatske zatraži evaluacija glasila SUH u svrhu unaprjeđenja i jačanja glasila.

Predsjedništvo je prihvatilo izlaganje o potrebi glasila SUH kao informativnog sredstva prijeko potrebnog SUH-u te izložene prijedloge za njegovo unaprjeđenje.

U vezi sa sustavom informiranja u SUH-u Predsjedništvo je obaviješteno o visini godišnjih troškova za pregled tiska koji iznose oko 13.000,00 kuna. Budući da SUH nema dostatna sredstva, a pregled obuhvaća samo dvije tiskovine, predloženo je i zaključeno da se pregled tiska prestane izrađivati.

Predsjedništvo je obaviješteno o troškovima funkcioniranja web stranice SUH-a prema tvrtki LOGIT s kojom je sklopljen ugovor za postavljanje stranica. Jednokratni troškovi u visini 11.500,00 kuna bili su prihvatljivi, međutim godišnji troškovi određenih servisa u iznosu 2.700,00 kuna su za SUH veliki i mogu se boljim organiziranjem posla izbjeći, odnosno eliminirati.

LOGIT, također traži plaćanje troškova održavanja kao i trošak postavljanja sadržaja, odnosno savjetovanja o tome u iznosu 500,00 kuna za 1 sat mjesečno.

Kako SUH nije u mogućnosti financirati takve troškove, predloženo je da se s tvrtkom LOGIT raskine ugovor o suradnji, što je Predsjedništvo prihvatilo i o tome usvojilo odgovarajući zaključak.

HPB Domaći računi za umirovljenike

Nenamjenski krediti, sada i u kunama!

Na **HPB Domaći tekući račun** mirovina uvijek i oduvijek sjeda prvog u mjesecu, ali to je samo dio naše bogate ponude za umirovljenike koja vam omogućuje odabir između povoljnih nenamjenskih kredita uz valutnu klauzulu, ali i novih kredita u kunama, bez valutne klauzule uz istu kamatnu stopu. Da, u kunama, baš popust vaše mirovine! Pronađi nas možete uvijek i posvuda, u našim poslovnicama, te u svim uredima Hrvatske pošte. Umirovljenici znaju zašto biraju HPB.

HRVATSKA POSTANSKA BANKA

Moja banka.

HPB Domaći računi